

GLASILO PARKA VOJAŠKE ZGODOVINE PIVKA

Letnik: 2. Številka: 5: april 2010

UVOD

Park vojaške zgodovine Pivka se je letos prvič predstavil na sejmu Turizem in prosti čas. Svoj nastop smo skušali izkoristiti tako za promocijo zbirk in razstav Parka, kot tudi za predstavitev Festivala vojaške zgodovine, ki se bo letos septembra odvijal že četrto leto zapored in bo tokrat prikazoval čas turških vpadov na območju Slovenije. V mesecu februarju je bilo v Parku vojaške zgodovine Pivka še posebej veselo, saj so nas v sklopu pustnega rajanja obiskali pripadniki 1. Kalanske prekomorske brigade, ki so k nam privabili kar lepo število okoliških prebivalcev ter tako popestrili vsakodnevno dogajanje v Parku. Občina Pivka je v sodelovanju z Ministrstvom za obrambo in Ministrstvom za kulturo v torek 16. marca 2010 podpisala Dogovor o skupni izvedbi projekta z naslovom »Muzejsko depojski kompleks Pivka«. V okviru projekta je glede na razpoložljiva sredstva predvidena sanacija nekaterih še neobnovljenih objektov v kompleksu starih pivških vojašnic, prav tako pa je del sredstev namenjen predvideni izgradnji še enega paviljona za prezentacijo težkega orožja.

SEJEM TURIZEM IN PROSTI ČAS V LJUBLJANI

Na sejmu Turizem in prosti čas 2010 se je na samostojni stojnici obiskovalcem predstavljala tudi turistična ponudba Zelenega krasa. Glavni namen skupnega nastopa je bil obiskovalce seznaniti s posebnostmi in izjemnimi naravnimi lepotami notranjsko-kraškega območja, ki ponuja pestre možnosti za preživljanje aktivnega oddiha skozi vse leto.

Pod isto streho smo se na sejmu od četrтка, 21. do nedelje 24. januarja predstavili Park vojaške zgodovine Pivka, Turizem Kras, d.d., Posestvo Grad Prestranek, Zavod Martin Krpan ter devet turističnih in eko kmetij iz občin Ilirska Bistrica, Pivka in Postojna. Ostalo ponudbo iz vseh sedmih občin Notranjsko-kraške regije so zastopali turistično – informacijski centri skupaj z RRA Notranjsko-kraške regije, ki je bila nosilka in organizatorica sejemskega prostora Zeleni kras.

V Parku vojaške zgodovine Pivka smo največji turistični sejmski nastop v Sloveniji izkoristili predvsem za promocijo zanimivih zbirk in razstav Parka, predstavljali pa smo tudi Festival vojaške zgodovine, ki bo po treh uspešnih izvedbah letos septembra v Pivki že četrto leto zapored. Letos se bomo podali še globlje v zgodovino in uprizorili bitko iz časa turških upadov.

Sejmsko predstavitev so popestrili zgodovinski liki in animatorji, ki so obiskovalce vabili na številne tradicionalne prireditve, ki se na Zelenem krasu odvijajo skozi vse leto: Martin Krpan, Erazem Predjamski z vitezi, Hrušiški škoromati in cerkniške pustne šeme. Peter Škoberne, avtor knjige Ljubljanka - reka sedmih imen, pa je v okviru Zelenega krasa pripovedoval zgodbo o porečju reke Ljubljance.

PUST V PARKU VOJAŠKE ZGODOVINE PIVKA

Na pustni torek, dne 16.2.2010 je Park vojaške zgodovine Pivka obiskala 1. Kalanska prekomorska brigada. V sestavi je bilo okoli 60 pogumnih mož in žena s Kala pri Pivki. Tamkajšnji kulturno-pustni odbor se je letos že drugo leto zapovrstjo za pustno rajanje odločil obuditi spomin na nekdanjo JLA. Kalani so združili moči in za I. Kalansko prekomorsko brigado zbrali

orožje, vojaško opremo, preuredili stara vojaška vozila in nenazadnje poskrbeli tudi za pravo vojaško kuhinjo. Na satiričen način jim je tako uspelo prikazati veliko »borbeno gotovost« enote. V Parku vojaške zgodovine Pivka jih je sprejel in pozdravil tudi pivški župan Robert Smrdelj.

Prvo Kalansko prekomorsko brigado je v Parku vojaške zgodovine Pivka sprejel pivški župan g. Robert Smrdelj (foto: arhiv PVZ).

NAMIG ZA NEDELJSKI IZLET

V decembru smo pričeli s podajanjem predlogov za nedeljski izlet. Na spletni strani Parka www.parkvojaskezgodovine.si tako vsak teden obiskovalcem ponudimo predlog za izlet v kombinaciji Park vojaške zgodovine Pivka in eden od drugih turističnih ponudnikov.

Do sedaj smo sodelovali s Turizmom Kras, Hotelom Rakov Škocjan, Lipico, Planinskim domom Sviščaki, Društvom Štirna Kal, Kmetijo Petrovi Narin in turistično kmetijo Pri Cunarju na Jurščah.

PARK VOJAŠKE ZGODOVINE PIVKA DOBITNIK CERTIFIKATA »INVALIDOM PRIJAZNO«

Invalidi se tudi v 21. stoletju v času preživljanja prostega časa srečujejo z ovirami in z diskriminacijo, ki je velikokrat neopazna. Z blagovno znamko »Invalidom prijazno« želijo na Slovenskem združenju za duševno zdravje ŠENT ustvariti okolje, kjer invalidi in osebe s posebnimi potrebami ne bodo več prikrajšani pri koriščenju turističnih storitev. Zaradi spodbujanja zmanjševanja razlik med invalidi, osebami s posebnimi potrebami in »neinvalidi«, predvsem v času dopusta in preživljanja prostega časa, s projektom zasledujejo cilje, ki temeljijo na vrednotah svobode, enotnosti in strpnosti. S podeljevanjem certifikata »Invalidom prijazno« skušajo ozaveščati ljudi o težavah invalidov in vseh funkcionalno oviranih oseb in posledično delovati v prid spreminjanja odnosa do invalidov.

Z dostopnostjo in prijaznostjo objektov si je certifikat pridobil tudi Park vojaške zgodovine Pivka. Certifikat je ekipa Parka prejela v petek, 11.12.2009 na slavnostni prireditvi v City hotelu v Ljubljani.

Poleg Parka vojaške zgodovine Pivka so certifikat za invalidom dostopne turistične organizacije na ta dan prejeli še Turizem Kras, Terme Dobrna, Hiša posebne sorte iz Kodretov, Kamp Šobec, Marchè gostinstvo in Zdravilišče Laško.

Predstavniki dobitnikov certifikata »Invalidom prijazno« (foto: arhiv ŠENT).

PODPIS DOGOVORA O SKUPNI IZVEDBI PROJEKTA »MUZEJSKO DEPOJSKI KOMPLEKS PIVKA«

V Pivki so 16. marca 2010 ministrica za obrambo dr. Ljubica Jelušič, ministrica za kulturo Majda Širca in župan Občine Pivka Robert Smrdelj podpisali Dogovor o skupni izvedbi projekta »Muzejsko depojski kompleks Pivka«. Projekt »Muzejsko depojski kompleks Pivka« je usmerjen v oživljanje kulturne dediščine in dopolnjevanje javne kulturne infrastrukture z namenom ustvarjanja novih možnosti za trajnostni razvoj. Projekt bo tudi pomembno vplival na razvoj Notranjsko-kraške regije kot turistične destinacije in s tem pomembno prispeval k nastanku novih delovnih mest v povezavi z gospodarsko-turističnim razvojem ter s poudarki na revitalizaciji območja zaznamovanega z dolgoletno prisotnostjo vojske in raznimi vojaškimi aktivnostmi.

V okviru projekta je glede na razpoložljiva sredstva predvidena obnova in oživitev vseh še neobnovljenih objektov v kompleksu starih pivških vojašnic za potrebe oglednih muzejskih depojev različnih slovenskih muzejev in institucij ter prezentacije še nekaterih vojaško-zgodovinskih zbirk Vojaškega muzeja Slovenske vojske. Za ohranitev in prezentacijo preostalih primerkov težkega orožja (tankov, drugih oklepnih vozil in topov) naj bi zgradili še en paviljon, prav tako pa naj bi v okviru projekta zgradili potrebno infrastrukturo za funkcioniranje kompleksa. Vrednost projekta je okvirno ocenjena na 10 milijonov evrov.

Projekt pomeni viden prispevek k nadaljevanju obnove in oživitve kompleksa starih pivških vojašnic. Po umiku jugoslovanske vojske Slovenska vojska kompleksa namreč ni nikdar uporabljala za svoje potrebe. Leta 2004 sta Občina Pivka in Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije podpisala Pogodbo o postavitvi muzejske zbirke oklepnih in artilerijskih vojaških sredstev z namenom, da se kompleks reši pred propadom in da se pred uničenjem reši najdragocenejše primerke tankov, oklepnih vozil in topov, ki so kot dediščina različnih vojska ostali na območju Republike Slovenije.

V letu 2006 se je tako odprl prvi paviljon tankovsko-artilerijske zbirke, projekt osnovanja nacionalne tankovsko-artilerijske zbirke pa se je razširil v projekt Park vojaške zgodovine Pivka. S tem je nastalo v starih pivških vojašnicah pomembno muzejsko turistično središče namenjeno prezentaciji slovenske vojaške zgodovine, vojaško tehnične dediščine, krepitev domoljubja in spomina na slovensko osamosvojitveno vojno.

Ogled tankovsko-artilerijske zbirke Parka vojaške zgodovine Pivka (foto: Valter Leban).

V letu 2007 se je v projekt ohranitve vojašniškega kompleksa vključilo tudi Ministrstvo za kulturo. Nanj je bil prenesen eden od dveh večjih nekdanjih nastanitvenih objektov z namenom, da se ga preuredi za ogledne muzejske depoje Muzeja novejšje zgodovine Slovenije, Tehničnega muzeja Slovenije in Inštituta za konzervatorstvo in restavracijsko. Ministrstvo za kulturo je tako na tem objektu v letih 2008 in 2009 obnovilo streho ter vgradilo zunanje stavbno pohištvo in s tem preprečilo nadaljnje propadanje.

Zaradi čim boljšega medsebojnega usklajevanja aktivnosti, predvsem pa možnosti skupnega pridobivanja potrebnih sredstev za oživitev kompleksa, bodisi iz nacionalnega proračuna ali pa iz evropskih skladov so vsi trije partnerji: Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za obrambo in Občina Pivka pristopili k vzpostavitvi projekta »Muzejsko depojski kompleks Pivka«.

Podpis dogovora o skupni izvedbi projekta »Muzejsko depojski kompleks Pivka« med Ministrstvom za kulturo, Ministrstvom za obrambo in Občino Pivka (foto: Valter Leban).

VTISI OBISKOVALCEV

10. novembra 2009 so nas v okviru mreže »KRAS v očeh otrok in mladostnikov« obiskali tudi učenci 2.A, 2.B in 3. razreda Nižje srednje šole I. Gruden v Nabrežini pri Trstu. Spremljevalka učencev ga. Alenka Franceshini, ki je tudi koordinatorica v sami mreži je v Primorskem dnevniku 27. decembra 2009 opisala povezovanje in doživetje programov »KRAS v očeh otrok in mladostnikov«. Njen vtis si lahko v celoti preberete tudi na spletni strani Parka www.parkvojaskezgodovine.si.

Park vojaške zgodovine Pivka so 13. februarja 2010 obiskali tudi udeleženci Tabora slepih, ki je potekal v Planini pri Rakeku. Oglede zbirke je bil za slepe posebej zanimiv, saj so imeli nekateri prvič priložnost potipati tanke in ostalo bojno orožje. Kaj pa nekateri udeleženci menijo o tem ogledu? »Zelo zanimivo, ker sem videl bojna sredstva od blizu in si to lahko potipal. Tudi predstavitev mi je bila zelo všeč. Nisem si mislil, da bom to lahko kdaj potipal.« (David); »Bilo mi je zelo všeč.« (Tatjana); »Vsako leto grem v vojašnico v Mariboru, zato sem nekatere stvari že poznala.« (Mojca); »Bil sem presenečen nad tolikšnim številom tankov in ostalega orožja. Všeč mi je bila razlaga in da si je vodič vzel toliko časa za nas.« (Boštjan).

UGODNOSTI

V Parku vojaške zgodovine smo skupaj z nekaterimi poslovnimi partnerji in ostalimi turističnimi ponudniki v okolici za vas pripravili številne ugodnosti.

Ob predložitvi vstopnice Kobilarne Lipica vam v Parku vojaške zgodovine Pivka (po rednem urniku) nudimo 20% popust pri ogledu naših razstav in zbirk. Prav tako pa vam isti popust, seveda ob predložitvi naše vstopnice, nudijo tudi v Kobilarni Lipica, kjer si lahko ogledate Kobilarno in njihove predstave klasične šole jahanja. 20% popust velja tudi ob predložitvi Letne karte Lipica, vendar se popusti ne seštevajo. 20% popust pri ogledu razstav in zbirk Parka vojaške zgodovine Pivka (po rednem urniku) vam nudimo tudi ob predložitvi kartice Turistične zveze Slovenije. Člani kluba Veteran pa imate ob ogledu naših zbirk in predložitvi kartice Kluba Veteran kar 40% popust. Ugodnosti popusta pa lahko izkoristite tudi, če se odločite za ogled Parka in Postojnske jame istočasno. Več o informacijah o naših ugodnostih dobite na naši spletni strani www.parkvojaskezgodovine.si.

POSEBNA PONUDBA ZA IZLETE

V kraju, ki ga že od nekdaj zaznamuje vojaštvo in utrjeni obrambni sistemi, danes nastaja muzejsko in turistično središče, v katerem vam bomo prikazali zgodbo o strateškem pomenu Postojnskih vrat, vas popeljali skozi podzemne utrdbe Alpskega zidu in vam pokazali dragoceno tankovsko-artilerijsko zbirko. Zbirke in razstave dopolnjuje tudi fotografska razstava Toneta Stojka z naslovom Slovenska pomlad, ki smo jo popestrili z veliko slovensko zastavo narejeno posebej za osamosvojitveno slovesnost 26. junija 1991 v Ljubljani. Za vas smo uredili tudi pohodniško Krožno pot vojaške zgodovine z izhodiščem v Parku vojaške zgodovine, ki vas bo v 4 urah popeljala po čudoviti naravi. Po predhodnem dogovoru za vas organiziramo tudi vodene ogledke okoliških znamenitosti in vam pripravimo predlog izleta po Deželi presihajočih jezer, kakor zaradi številnih presihajočih jezer radi poimenujemo ta del Pivške kotline. Za vas smo se povezali tudi z drugimi turističnimi ponudniki v regiji in pripravili skupno idejo za izlet.

Petelinjsko presihajoče jezero (foto: arhiv Občine Pivka).

*****

PARK VOJAŠKE ZGODOVINE PIVKA

Informacije in rezervacije

Park vojaške zgodovine, Kolodvorska 51, Pivka
telefon: 00386 (0)5 7212 180
www.parkvojaskezgodovine.si
e-mail: tank.pivka@siol.net

Turizem Kras d.d., Jamska cesta 30, Postojna
telefon: 00386 5 7000 103
www.turizem-kras.si
e-mail: info@turizem-kras.si

marec, april, maj, oktober, november

Sobote, nedelje, praznike in v času šolskih počitnic odprto med 10:00 in 15:00 uro.

Za najavljene skupine je obisk možen skozi vse leto.